

ขอให้เพิกถอนคำสั่งไล่ออกตามมติ ป.ป.ช. ไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์และฟ้องภายใน 90 วัน !

โดย นายปกรครอง

“ก่อนไปรับราชการทำงานหลวง แม่เป็นห่วงกลัวลูกชายทำขายหน้า เผ้าพร่ำสอนเสียนัก ก่อนจากมา เกรงกิเลสตัณหาหมั่นพาไป ... ” บทกลอนที่เราอาจเคยอ่านผ่านตา แต่ทว่าเมื่อผู้ที่เป็นข้าราชการได้อ่านแล้ว คงรู้สึกถึงข้อคิดเตือนใจและความห่วงใยของผู้เป็นแม่ ที่อยากเห็นลูกเติบโตอย่างงดงาม ตลอดชีวิตของการรับราชการจนถึงยามเกษียณ โดยไม่พลาดพลังกระทำผิดเพราะกิเลสตัณหาบงการบังใจ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ... ข้าราชการเป็นอาชีพที่มีเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่ไม่สูงมาก เมื่อเทียบกับการทำงานในภาคเอกชน หากแต่ข้าราชการจะมีสวัสดิการต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินเดือน เช่น ค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัว สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร เงินบำเหน็จหรือบำนาญเมื่อเกษียณอายุราชการ ฯลฯ อันเป็นหลักประกันถึงความมั่นคงในอาชีพระยะยาว อีกทั้งยังถือเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีเส้นทางความก้าวหน้าที่ทำให้การรับราชการนับว่าเป็นอาชีพในฝันของใครหลายคน

และไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ... ข้าราชการรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐจำต้องดำรงตนภายใต้ระเบียบวินัยของทางราชการอย่างเคร่งครัดด้วย โดยวินัยข้าราชการจะถูกกำหนดเป็นระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผน ความประพฤติที่ยึดถือและปฏิบัติ โดยมุ่งหมายเพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพของงานราชการ การรักษาชื่อเสียง ตลอดจนความสงบเรียบร้อยของทางราชการ ฉะนั้น หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับวินัยดังกล่าว ก็อาจถูกผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจมีคำสั่งลงโทษทางวินัยได้

วันนี้จึงขอยกถึงกรณีข้าราชการได้รับคำสั่งลงโทษทางวินัยซึ่งมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองที่โดยปกติกฎหมายจะกำหนดให้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งที่ลงโทษเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ทำการพิจารณาทบทวนได้ และหากผู้รับคำสั่งไม่เห็นด้วยกับผลวินิจฉัยอุทธรณ์ จึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ตรวจสอบได้

กรณีที่จะคุยกันวันนี้ มิใช่คำสั่งลงโทษทางวินัยตามกฎหมายปกติทั่วไปข้างต้น ... แต่เป็นการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยตามกฎหมายหรือการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งน่าสนใจว่าจะเหมือนหรือต่างกับคำสั่งลงโทษทางวินัยทั่วไปอย่างไร ? เป็นเรื่องที่เราจะลงในรายละเอียดกันต่อไปครับ

ดังที่เกริ่นในตอนต้นแล้วว่า “คำสั่งลงโทษทางวินัย” ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกลงโทษนั้น อันได้แก่ การถูกภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ คำสั่งลงโทษทางวินัยจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ทั้งนี้ คำสั่งลงโทษทางวินัยโดยทั่วไปจะมีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีไว้ โดยจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ถูกลงโทษสามารถอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้ ดังนั้น การฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีนี้จะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการส่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการส่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด จึงจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

แต่สำหรับคำสั่งลงโทษทางวินัยที่สืบเนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวเนื่องกัน และมีมูลความผิดทางวินัย คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งรายงาน ส่วนราชการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป อันเป็นการดำเนินการ

ตามมาตรา 91 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ซึ่งมีผลผูกพันให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่ที่ต้องพิจารณาโทษทางวินัย ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่า ส่วนงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนงานการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่นั้น แล้วแต่กรณี ตามมาตรา 98 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ฉะนั้น คำสั่งลงโทษทางวินัยในกรณีนี้ จึงเป็นไปตามมาตรา 101 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเดียวกัน ที่ได้บัญญัติให้ผู้ซึ่งถูกลงโทษที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อ ศาลปกครอง จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้น หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจ ในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อนก็ได้

ดังคดีพิพาทที่นำมาฝากวันนี้ ... จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นครับ โดยเป็นเรื่องของ เจ้าหน้าที่สังกัดราชการส่วนท้องถิ่นรายหนึ่งถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. มติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจึงโต้แย้งโดยยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่รายนี้จึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้มีความพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัย ดังกล่าว

เรื่องราวของคดีมีอยู่ว่า ... นายที่ดำรงตำแหน่งนายช่างเขียนแบบ สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล (อบต.) แห่งหนึ่ง ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการกำหนดราคากลางและกรรมการตรวจการจ้างโครงการ จ้างเหมาก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ต่อมา มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการดังกล่าวว่า ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนแล้วเห็นว่าการกระทำของนายที่เป็นการกำหนด ราคากลางสูงเกินกว่าความเป็นจริง ทั้งเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแปลนแบบท้ายสัญญา นายที่ในฐานะกรรมการตรวจการจ้างกลับทำการตรวจรับงานจ้าง โดยรับรองว่าผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบและรายการทุกประการแล้ว และเสนอให้ผู้มีอำนาจเบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้าง หลังจากนั้น ถนนได้เกิดการทรุดตัวจากการก่อสร้างที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ อบต. ต้องตั้งงบประมาณซ่อมถนนเป็นเงินจำนวน 490,000 บาท พฤติการณ์ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่นายที่ ฐานปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ราชการ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลอันเป็นเหตุให้เสียหาย แก่ราชการอย่างร้ายแรงตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลประจำจังหวัด

ต่อมา คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แจ้งมติดังกล่าวไปยังนายก อบต. ในฐานะผู้บังคับบัญชา นายก อบต. ได้ขอและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลประจำจังหวัดให้ลงโทษไล่นายที่ ออกจากราชการ จึงได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ออกให้นายที่ที่ได้รับทราบ นายที่ไม่เห็นด้วยและยื่นอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการฯ แต่ยังไม่ทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาล มีคำพิพากษาเพิกถอนมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง มติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลประจำจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2) ที่เห็นชอบให้ลงโทษไล่ออก จากราชการ และคำสั่งของนายก อบต. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3) ที่ลงโทษไล่นายที่ออกจากราชการ

คดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากเห็นว่าแม้ผู้ฟ้องคดีจะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องรอผลการพิจารณาอุทธรณ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนในการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนที่จะยื่นฟ้องต่อศาลตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับมาตรา 101 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในกำหนดเวลา 90 วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษตามนัยมาตรา 101 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า นายก อบต. ได้ออกคำสั่งลงโทษโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งมาตรา 101 วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้การฟ้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวจะฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องได้ หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อนก็ได้เช่นกัน ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก็ได้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2566 ได้แย้งคัดค้านคำสั่งพิพาท ในทำนองที่ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ไม่มีเจตนาทุจริต คณะกรรมการป.ป.ช. ไม่มีอำนาจไต่สวนหรือวินิจฉัยชี้มูลความผิดด้วยเหตุที่ความผิดบางฐานไม่อยู่ในอำนาจของตน การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยขอให้เพิกถอนคำสั่งพิพาท เมื่อการอุทธรณ์ว่าคำสั่งพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นกรณีที่กฎหมายไม่ประสงค์จะให้มีการอุทธรณ์โต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งอีกต่อไป และผู้ฟ้องคดีสามารถฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ทันที โดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามมาตรา 101 วรรคหนึ่ง ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างว่าได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้แล้ว แต่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบ อันถือว่าวันถัดจากวันที่ครบกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์เป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีและจะเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีภายใน 90 วัน นับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้

เมื่อปรากฏว่านาย ก อบต. ได้แจ้งสิทธิการฟ้องคดีและระยะเวลาการฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา 101 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ไว้อย่างชัดเจนในคำสั่งพิพาทแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2566 โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีนี้ภายใน 90 วัน นับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2567 การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2567 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 90 วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษทางวินัยตามมาตรา 101 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่บังคับใช้กับกรณีนี้กำหนดไว้ และคดีนี้แม้ศาลจะมีคำพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็เพียงก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีเท่านั้น มิใช่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวม ทั้งไม่ปรากฏเหตุจำเป็นอื่นที่เป็นอุปสรรคขัดขวางทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดี ศาลจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 1166/2567)

คดีนี้ ... ศาลได้วินิจฉัยให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการใช้สิทธิฟ้องเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งเป็นกรณีสืบเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีสาระสำคัญอยู่ที่มาตรา 101 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว อันเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเป็นการเฉพาะไว้ โดยให้ผู้ซึ่งถูกลงโทษมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ถูกลงโทษ (วันได้รับแจ้งคำสั่ง) โดยไม่ต้องอุทธรณ์คำสั่งก่อน เนื่องจากกฎหมายไม่ประสงค์จะให้มีการอุทธรณ์โต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ อีกต่อไป ฉะนั้น กรณีที่ผู้รับคำสั่งลงโทษทางวินัยเช่นว่า ประสงค์จะโต้แย้งว่าตนมิได้กระทำความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่หรือความผิดตามที่ชี้มูล โดยเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและขอให้ศาลปกครองเพิกถอน จะต้องยึดถือระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กำหนดเป็นการเฉพาะไว้ในมาตรา 101 วรรคหนึ่ง ดังกล่าว มิใช่ขั้นตอน และระยะเวลาตามมาตรา 42 วรรคสอง และมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

อย่างไรก็ตาม มาตรา 101 วรรคหนึ่ง ข้างต้น ศาลปกครองสูงสุดเคยวินิจฉัยไว้ในคำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ 1904/2566 และที่ 1304/2567 กรณีผู้ถูกลงโทษใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์และปล่อยให้ระยะเวลาในการใช้สิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยล่วงพ้น ระยะเวลาตามมาตรา 101 วรรคหนึ่ง ดังกล่าวแล้ว ถือว่าเป็นกรณีที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ถูกลงโทษเอง ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยไว้พิจารณาได้ อย่างไรก็ตาม หากปรากฏต่อมาว่า ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษเป็นประการใดแล้ว ก็ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ถูกลงโทษที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจภายใต้เงื่อนไขการฟ้องคดีแต่อย่างใด และคำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ 508/2568 ซึ่งวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกพ้นระยะเวลา ตามมาตรา 101 วรรคหนึ่ง ดังกล่าวแล้ว ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าดุลพินิจในการกำหนดโทษไม่ชอบ ด้วยกฎหมายควรลดโทษจากไล่ออกเป็นปลดออก ซึ่งได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษต่อผู้มีอำนาจ พิจารณาอุทธรณ์ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดแล้ว โดยเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ (คำสั่งทางปกครอง) แต่ยังเห็นว่าดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ชอบที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีขอเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ในส่วนนี้ศาลมีคำสั่งรับไว้พิจารณาแล้ว

ถึงตรงนี้ ... ข้าราชการที่ถูกลงโทษทางวินัยเช่นในกรณีพิพาทคงเกิดความชัดเจนแล้วว่า ตนจะเลือกใช้สิทธิทางศาลตามแนวทางใดและนับระยะเวลาการฟ้องคดีอย่างไร รวมทั้งจะอุทธรณ์คำสั่ง ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือไม่ ... ครับ

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง 1355 และสามารถศึกษาความรู้ที่น่าสนใจเกี่ยวกับ

คดีปกครองได้ที่ “ศูนย์การเรียนรู้ศาลปกครองออนไลน์”)